

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Š. Ch.**, zastoupen JUDr. Tomášem Machem, LL.M., Ph.D., advokátem se sídlem Masarykova 82, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2010, čj. KUJI 59304/2010, sp. zn. OOSČ 4312/2010 OOSC/130/IP/2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 3. 2013, čj. 57 A 63/2010 – 173,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.
Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozhodnutím Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy (správní orgán I. stupně) ze dne 21. 5. 2010 uznán vinným ze spáchání dvou přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Jedním z nich je, že řídil vozidlo, přestože nebyl držitelem řidičského oprávnění. Tím porušil § 3 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), a dopustil se tak přestupku dle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Za uvedené přestupky mu byla uložena pokuta ve výši 27.000 Kč a zákaz činnosti spočívající

v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 14 měsíců. Žalovaný odvolání žalobce zamítl v záhlaví označeným rozhodnutím.

[2] Žalobce rozhodnutí žalovaného napadl žalobou u krajského soudu. Krajský soud rozhodnutí žalovaného nejprve rozsudkem ze dne 31. 1. 2011 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud tento rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 14. 7. 2011, čj. 1 As 60/2011 – 64, a to na základě kasační stížnosti žalovaného pro nesprávný právní názor krajského soudu. V dalším řízení krajský soud žalobu zamítl. Proti rozsudku krajského soudu podal kasační stížnost žalobce. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 4. 4. 2012, čj. 1 As 17/2012 – 42, zrušil rozsudek krajského soudu pro jeho nepřezkoumatelnost, neboť se krajský soud nevypořádal s několika žalobními body. Krajský soud žalobu svým třetím rozsudkem zamítl. Nejvyšší správní soud tento rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 12. 12. 2012, čj. 1 As 131/2012 – 36. Tentokrát se totiž krajský soud vůbec nevypořádal s nově uplatněným důkazním návrhem.

[3] Krajský soud v pořadí již čtvrtým rozsudkem ze dne 18. 3. 2013, čj. 57 A 63/2010 – 173, zrušil v záhlaví označené rozhodnutí krajského úřadu, a to z důvodu nenaplnění subjektivní stránky přestupku. Tento rozsudek je předmětem této, v pořadí rovněž čtvrté, kasační stížnosti.

II.

Argumenty obsažené v kasační stížnosti

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti především poukazuje na to, že rozsudek krajského soudu je nezákonný pro nesprávné posouzení právní otázky okolností, za kterých žalobce přestal být držitelem řidičského oprávnění. Dle napadeného rozsudku bylo důvodem ke zrušení rozhodnutí stěžovatele vadné doručení oznámení o dosažení 12 bodů žalobci, čímž nedošlo k naplnění subjektivní stránky přestupku. Stěžovatel připouští, že Městský úřad Blatná mohl pochybit, ale dodává, že tyto nedostatky vyšly najevo až po rozhodnutí krajského úřadu (viz § 75 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatel připomíná, že mu nepřísluší hodnotit či přezkoumávat zákonnost postupu jiných správních orgánů. V souvislosti s doručováním stěžovatel uvedl, že účinky fikce doručení mohl žalobce zvrátit postupem podle § 24 ve spojení s § 41 správního řádu. Stěžovateli nemůže být k tíži pasivita žalobce. Stěžovatel dále podotýká, že *„žalobce by byl v naprosto stejném stavu nevědomosti o dosažení 12 bodů i v případě, že by byl způsob, jakým mu bylo předmětné oznámení doručeno, nijak zpochybněn nebyl. I při doručení fikcí se předmětná písemnost fakticky nedostane do sféry vlivu žalobce a ten tudíž také nebude s jejím obsahem obeznámen.“* Proto stěžovatel navrhuje, aby zdejší soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalobce se k věci nevyjádřil.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

pokračování

[6] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Krajský soud sice svůj rozsudek rozhodl již na 22 stran, přes předchozí výtky zdejšího soudu ovšem naprosto převažující část jeho rozhodnutí zabírají rekapitulační pasáže. Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbývá než zopakovat, že napadený rozsudek je sice velmi dlouhý, z naprosté většiny však jen opakuje provedené důkazy a obsah správního spisu a zcela zbytečně obsáhle reprodukuje i odůvodnění předchozích zrušovacích rozsudků Nejvyššího správního soudu v této věci. Vlastní právní argumentace krajského soudu se skrývá na části strany 19, na straně 20 a na části strany 21; pohříchu i většinu z těchto dvou stran tvoří jen opětovná recitace zákonů a skutkových zjištění. Tím krajský soud porušil nejen požadavek přesvědčivosti rozsudku ve vztahu ke svým adresátům, ale rovněž zákaz opisování skutkových přednesů a provedených důkazů, jak jej stanoví § 157 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (shodně již rozsudek NSS v této věci ze dne 4. 4. 2012, čj. 1 As 17/2012 – 42, bod 14).

[9] Krajský soud tak ve svém v pořadí již čtvrtém rozsudku zůstal na samé hranici přezkoumatelnosti svých právních úvah. Nejvyšší správní soud vzal nicméně v úvahu konflikt mezi požadavky stanovenými Ústavním soudem v nález ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (N 225/51 SbNU 807, bod 14), a ústavním právem projednat věc bez zbytečných průtahů (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Nejvyšší správní soud proto závěry krajského soudu tak, jak byly napadeny kasační stížností, přezkoumal.

[10] Krajský soud dovodil, že „Oznámení o dosažení 12 bodů a výzva k odevzdání řidičského průkazu“ nebylo žalobci oznámeno zákonným způsobem; proto podle krajského soudu nebyla naplněna subjektivní stránka daného přestupku. Oznámení žalobci zaslal Městský úřad Blatná na adresu trvalého pobytu, P. 58 (z níž se žalobce odstěhoval), a zároveň na adresu E. 325, P. 10. Tuto adresu sdělil žalobce telefonicky správnímu orgánu jako adresu, na kterou mu měl být doručen profesní průkaz pro zkušené řidiče. O telefonátu nepořídil správní orgán žádný záznam. Není ani zřejmé, zda žalobce sdělil adresu jen pro tuto konkrétní písemnost, či ji určil jako adresu doručovací.

[11] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí následující.

[12] Krajský soud chybně směšuje subjektivní a objektivní stránku přestupku. Lze jen stručně shrnout, že objektivní stránkou přestupku se rozumí jednání odpovídající skutkové podstatě přestupku, následek a příčinná souvislost mezi jednáním a následkem. Subjektivní stránkou přestupku se rozumí zavinění (zde postačí i nedbalost nevědomá, viz § 3 zákona o přestupcích). Jednání v případě přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění do 31. 7. 2011, zahrnuje řízení motorového vozidla, aniž by byl řidič držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.

Žalobce ve své žalobě soustavně napadá jak naplnění objektivní, tak subjektivní stránky přestupku (k tomu srov. již rozsudek NSS ze dne 4. 4. 2012, čj. 1 As 17/2012 – 42, bod 14).

[13] Otázka, zda žalobce řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, spadá do posouzení objektivní stránky přestupku. V rámci naplnění objektivní stránky přestupku měl tedy krajský soud zvážit, zda žalobce vskutku řídil bez řidičského oprávnění. Podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. *Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.* Jinými slovy, pokud mu toto oznámení není doručeno, řidič řidičské oprávnění *nepozbývá*. V takovémto případě pak nebude naplněna ani objektivní stránka přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o přestupcích.

[14] Teprve pokud žalobce vskutku řídil bez řidičského oprávnění, musel by krajský soud k žalobní námitce posoudit naplnění subjektivní stránky přestupku. V daném případě žalobce, stěžovatel ani krajský soud neuvažují o úmyslném zavinění, což dává s ohledem na povahu věci smysl. Krajský soud by proto musel přinejmenším zvážit, zda žalobce nevěděl, že řidičské oprávnění nemá, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl (nevědomá nedbalost – viz k tomu § 4 odst. 1 zákona o přestupcích).

[15] Jakkoliv krajský soud nesprávně celou svou analýzu zaměřil na naplnění subjektivní stránky přestupku, měl nejprve k žalobní námitce tvrdící nedoručení oznámení podrobit zkoumání naplnění objektivní stránky přestupku (viz bod [13] shora). Krajský soud se touto otázkou materiálně zabýval, byť své závěry nesprávně pojmenoval. Pokud totiž dospěl k závěru, že oznámení nebylo žalobci řádně doručeno, zpochybnil tím existenci objektivní, nikoliv subjektivní stránky přestupku. Nesprávnost právní kvalifikace nicméně nečiní jeho rozhodnutí nezpůsobilým přezkumu, neboť Nejvyšší správní soud může úvahy krajského soudu korigovat. Stěžovatel sám ostatně v kasační stížnosti nezákonnosti v doručování oznámení nezpochybňuje, tvrdí však, že k nim nemohl přihlídnout, neboť vyšly najevo až po jeho rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Takovýto argument je však z níže uvedených důvodů nesprávný.

[16] Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. K tomu je třeba uvést, že skutkový a právní stav, jak je má na mysli § 75 odst. 1, jsou objektivní kategorie, které existují nezávisle na tom, zda a jak se vyvíjí jejich právní hodnocení (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2012, čj. 3 As 18/2012 – 22). Správní orgán má podle § 3 správního řádu dokonce povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán tedy musí hodnotit, zda byla naplněna objektivní či subjektivní stránka přestupku. Jestliže by správní orgán bral automaticky všechny znaky skutkové podstaty přestupku za prokázané a omezil by se pouze na konstatování, že mu nepřísluší hodnotit postup jiných správních orgánů, nemohl by tak řádně zjistit stav věci.

pokračování

[17] Doručení oznámení o dosažení 12 bodů žalobci bylo spornou otázkou již od počátku přestupkového řízení. Žalobce tvrdil, že je držitelem řidičského oprávnění, protože mu oznámení podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu nebylo nikdy doručeno (viz správní spis, dopis žalobce ze dne 18. 5. 2010). Otázkou řádného doručení oznámení se proto stěžovatel zabývat musel, neboť bez něj by žalobce neřídil vozidlo bez řidičského oprávnění, a nemohl by tak naplnit znaky přestupku, jehož objektivní stránka spočívá právě v řízení bez řidičského oprávnění. Je nepochybné, že vady doručování objektivně existovaly již k okamžiku rozhodování správního orgánu I. stupně. Ostatně stěžovatel tyto vady sám v kasační stížnosti připouští (čímž současně neumožňuje zdejšímu soudu podrobit úvahy krajského soudu o vadnosti doručování detailnějším přezkumem). Tím se celá věc zcela zásadně liší od situace, v níž teprve *po vydání rozhodnutí* stěžovatele je vydáno správní rozhodnutí, které ruší podklad pro záznam několika bodů v rejstříku řidiče (viz první rozsudek NSS v této věci ze dne 14. 7. 2011, čj. 1 As 60/2011 – 64).

[18] S ohledem na to, že ve věci není dána objektivní stránka přestupku, bylo by nadbytečné, aby se zdejší soud zabýval výtkami, které stěžovatel dále směřuje k otázce zavinění. Lze snad jen uvést, že argument stěžovatele o tom, že v případě doručení oznámení fikcí by byla situace stejná, není udržitelný. Bylo-li by snad oznámení podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu doručeno fikcí (to ovšem stěžovatel pro tento případ netvrdí), byla by naplněna objektivní stránka přestupku. Oznámení by totiž bylo doručeno, nastoupily by účinky § 123c odst. 3, žalobce by proto vskutku řídil bez řidičského oprávnění. Na otázku přinejmenším nevědomé nedbalosti by se pak muselo nahlížet se zřetelem na požadavky, které lze na řidiče v obdobné situaci klást, což by obvykle vedlo k dovození subjektivní stránky přestupku (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2012, čj. 1 As 22/2012 – 54).

IV.

Závěr a náklady řízení

[19] Ze všech shora uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji. Pro stěžovatele tak bude závazný rozsudek krajského soudu tak, jak byl korigován tímto rozsudkem Nejvyššího správního soudu. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci v tomto řízení žádné náklady nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2013

JUDr. Marie Žišková

předsedkyně senátu